

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УСПІШНОЇ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ

Підприємництво є активною і свідомою діяльністю, що сприяє задоволенню суспільних потреб та виступає важливим елементом соціальної культури суспільства. Участь людини в бізнес-діяльності викликана її уявленнями про сенс життя, соціальні цілі, престижність тих чи інших видів праці, власний успіх, матеріальний добробут, взаємовідносини людей у господарській діяльності. Проблема вивчення соціально-психологічних особливостей особистості бізнесмена викликає підвищений інтерес, що пояснюється відсутністю чіткого формулювання даного поняття і недостатнім розкриттям психологічних та соціальних особливостей людей, які мають на меті створити власний бізнес. Важливим фактором можна вважати і той, що підприємницьку діяльність вважають одним із варіантів подолання бідності в Україні.

Актуальними проблемами виступають соціально-психологічні фактори, що сприяють еволюції підприємництва, етичні і психологічні фактори формування особистості бізнесмена. Постає питання, як сприяти розвитку психологічних характеристик для становлення успішного бізнесмена?

На думку дослідників, для бізнес-діяльності необхідно володіти підприємницькою здатністю, а крім того, «мати ідею». Зокрема, О. Романовський вважав, що успішність справи забезпечують «талановитий та належним чином підготовлений підприємець, першокласна команда менеджерів, чудова можливість на ринку», І. Тимошенко називав умовою успішної бізнес-діяльності «виживання, результативність і ефективність, виробництво і практичну реалізацію». Значущою складовою успіху слід вважати наявність унікальних здібностей, досвіду та компетентності особистості, що дозволяють вирішувати актуальні та нестандартні завдання для досягнення загальної мети бізнесу.

К. Платонов розглядав особистість як динамічну функціональну структуру, що складається з чотирьох ієрархічних ступенів. Можна визначити основні складові кожної з цих підструктур, які характеризують успішного бізнесмена.

Біопсихологічні властивості (стать, вік, стан здоров'я, темперамент, здібності):

- загальна витривалість та стійка нервова система;
- загальні здібності (розумові здібності, досконала мова, розвинена пам'ять);

- найсприятливіший віковий період – 31-40 років;
- екстраверт, особа, що усвідомлює позитивні та негативні прояви свого темпераменту та намагається формувати індивідуальний стиль поведінки;

- здатність швидко та адекватно реагувати в стресових ситуаціях.

Особливості психічних процесів:

- професійне сприймання, що дає можливість бачити глибше і ширше; відчуття емоційного стану колективу;

- гнучке професійне мислення: розвинене абстрактно-логічне мислення; новаторство; самостійність;

- вміння швидко приймати рішення;

- вміння бачити наперед;

- здатність моделювати поведінку працівника та передбачати його дії;

- розвинена інтуїція;

- здатність до прогнозування, позитивна установка, відсутність жорстких установок для сприйняття новизни;

Спрямованість особистості:

- наявність управлінських потреб та чітке уявлення про сьогоденне та майбутнє;

- прагнення брати участь у процесі підготовки і прийнятті рішень, виробляти певні завдання та ставити їх перед колективом;

- прагнення довести розпочату справу до кінця;

- рух до першості й престижу; потреба в самореалізації;

- захоплення процесом роботи, оволодіння новими професійними навичками і вміннями.

Досвід (знання, уміння, навички):

- вища освіта та постійна самоосвіта;

- вміння проводити аналіз ситуації та швидко організовувати колектив; постійне вдосконалення техніки співпраці з людьми;

- уміння вирішувати нестандартні управлінські завдання;

- вміти налагодити контакт з колективом та адекватно сприймати критику.

На особистісному рівні аналізу бізнесу в розрізі психології бізнесу досліджуються особистість бізнесмена і психологічна структура його професійної діяльності, розробляються практичні рекомендації для бізнесменів з метою покращення підприємницької діяльності, ділового спілкування